

25.9.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vuoden 2025 lainanottovaltuuden muuttaminen

Valtioneuvosto on tänään yleisistunnossaan päättänyt hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla:

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2025 on 47 208 000 euroa.

Lainanottovaltuuden muuttamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

- Lainanottovaltuutta on mahdollista käyttää ainoastaan investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.

Nyt tehtävä päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta on muutospäätös suhteessa 6.2.2025 tehtyyn aiempaan päätökseen. Aiemman päätöksen mukaiset ehdot lainanottovaltuuden muuttamiselle säilyvät voimassa myös tämän uuden päätöksen jälkeen. Kanta-Hämeen hyvinvointialue on toimittanut ministeriölle lainanottovaltuuden muutospäätöksen ehdon mukaiset vuosittaiset rahamääräiset tavoitteet, jotka toteutuessaan varmistavat hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn.

Muutoksenhaku

Valitusoikeudesta valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen noudatetaan mitä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n

1 momentissa. Mainitun lain 13 §:n mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

Lainsäädäntöneuvos Merja Salmi

Liitteet	Valitusosoitus Valmisteluryhmän loppuraportti
Jakelu	Kanta-Hämeen hyvinvointialue

VN/19364/2025-VM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

1.9.2025

Hyvinvointialueiden ohjausosasto

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vuoden 2025 lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmä

Tausta ja valmisteluryhmän asettaminen

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021), jäljempänä *hyvinvointialuelaki*, 15 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän hyvinvointialuelain 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Valtioneuvosto on tehnyt 6.6.2024 päätöksen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2025. Päätöksen mukaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2025.

Hyvinvointialuelain 15 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Valtioneuvosto on 6.2.2025 päättänyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamisesta. Muutettu valtuus on 37 431 000 euroa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on 10.6.2025 jättänyt valtiovarainministeriölle toistamiseen hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan hakemuksen mukaan Kanta-Hämeen aluevaltuusto on 27.5.2025 ehdollisesti hyväksynyt Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupungin kanssa neuvotellut kiinteistökaupat, jotka eivät sisälly vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmaan.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö asettaa lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän

tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Valtiovarainministeriö asetti 27.6.2025 Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän. Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimi lainsäädäntöneuvos Merja Salmi valtiovarainministeriöstä ja jäseninä olivat neuvotteleva virkamies Antti Kuopila sosiaali- ja terveysministeriöstä, erityisasiantuntija Laura Honkonen sisäministeriöstä sekä rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen Kanta-Hämeen hyvinvointialueelta. Pysyvänä asiantuntijana valmisteluryhmässä oli neuvotteleva virkamies Teija Mikkola valtiovarainministeriöstä.

Valmisteluryhmän toimikausi oli 13.8.2025–10.10.2025. Toimikauden aikana valmisteluryhmä kokoontui kolme kertaa ja päätti työskentelynsä 1.9.2025.

Lainanottovaltuuden muuttamisen edellytykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevan lainsäädännön eduskuntakäsittelyssä tarkennettiin hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä hallituksen esitykseen (HE 241/2020 vp) verrattuna. Perustuslakivaliokunta painotti perusoikeuksien toteuttamisveloitteeseen kuuluvaa valtion vastuuta huolehtia siitä, että hyvinvointialueilla on käytännön edellytykset suoriutua tehtävistään, ja totesi, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan oli syytä täydentää sääntelyä palvelutarpeiden edellyttämien investointien — laajasti ymmärrettynä — turvaamiseksi hyvinvointialueilla (PeVL 17/2021 vp). Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdotti lausunnon johdosta kiireellisyysedellytyksen poistamista. Valiokunta totesi mietinnössään (StVM 16/2021 vp), että tämän poiston myötä valtioneuvoston tulee muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta aina, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan hakemuksen mukaan alueella on uusia, tarkentuneita ja välttämättömiä investointitarpeita, jotka liittyvät aluevaltuuston 9.5.2023 hyväksymään talouden tasapainottamisohjelmaan. Aluevaltuusto on 27.5.2025 alustavasti hyväksynyt Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupungin kanssa neuvotellut kiinteistökaupat. Kiinteistöjärjestelyjä on valmisteltu yhteistyössä Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa. Järjestelyistä on laadittu taloudellisten vaikutusten arviointi sekä kaupunkien että hyvinvointialueen näkökulmasta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue tarvitsee uutta laskennallista lainanottovaltuutta 8 432 000 euroa kiinteistöjärjestelyjen toteuttamiseksi. Osana järjestelyä

hyvinvointialue myy Riihimäen sairaalan tontin Riihimäen kaupungille ja kattaa kauppahinnalla osan investointikustannuksista, yhteensä 2 926 296 euroa.

Kiinteistöjärjestelyjen tavoitteena on turvata palveluverkon kannalta keskeisten toimipisteiden pysyvyys ja mahdollistetaan pitkäjänteinen toiminnan kehittäminen ja vähentää omistusriskejä.

Kiinteistöjärjestelyjen kohteet ovat seuraavat:

Kohde	Myyjä	Ostaja
Hauhon paloasema	Hämeenlinnan kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kalvolan paloasema	Hämeenlinnan kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Lammin paloasema	Hämeenlinnan kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Rengon paloasema	Hämeenlinnan kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Riihimäen paloasema	Riihimäen kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Riihikoti	Riihimäen kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Riihimäen sairaalatontti	Kanta-Hämeen hyvinvointialue	Riihimäen kaupunki
Tuuloksen paloasema	Hämeenlinnan kaupunki	Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnittelussa on mielekästä kohdistaa palvelutuotanto sinne, missä on useita korkean riskiluokan ruutuja.

Kiinteistöjärjestelyihin liittyvät paloasemat sijaitsevat riskiruudun kannalta optimaalisissa paikoissa ja täyttävät toimintavalmiusvaatimukset.

Paloasemien toiminta ei ole siirrettävissä muiden yksiköiden vastuulle.

Asumispalveluyksikkö Riihikoti on ikäihmisten palvelurakenteen kannalta keskeinen yksikkö Riihimäen alueella. Yksikössä on 117 ympärivuorokautisen hoivan paikkaa. Riihikodissa tuotetaan peruspalveluita, joiden järjestämiseen muuttoliikkeellä tai väestöennusteella ei ole merkittävää vaikutusta. Kanta-Hämeessä ikäihmisten väestöryhmä on kasvava. Pitkäaikaishoivan palvelut ovat joko lähipalveluja tai alueellisia palveluja, eikä niitä ole mahdollista keskittää tai siirtää.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vuoden 2025 tilikauden investointisuunnitelman mukaisten investointihankkeiden kokonaiskustannus on 47 208 000 euroa, missä lisäystä on edelliseen muutospäätökseen 8 432 000 euroa.

Investointikustannuksista 2 926 296 euroa katetaan myyntituotoilla.

Riihimäen paloasema on keskinäinen kiinteistöyhtiö, jonka osakekanta siirtyy kaupan yhteydessä Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Kiinteistöyhtiön taseessa on kuntarahoituksen myöntämä laina 3 005 140 euroa (31.3.2025). Lainamäärä on huomioitu osana lainanottovaltuuden muutosesitystä.

Uusi lainanottovaltuuden tarve vuodelle 2025:

1000 euroa	Pysyvät vastaavat	Investointeja vastaavat sopimukset
Rakennukset		
Sosiaali- ja terveystoimi	3421	
Pelastustoimi	979	
Laite- ja kalustohankinnat		
Sosiaali- ja terveystoimi		
Pelastustoimi		
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet		
Sosiaali- ja terveystoimi		
Pelastustoimi		
Muut aineelliset hyödykkeet / sijoitukset (tytäryhtiöosakkeet)		
Sosiaali- ja terveystoimi		
Pelastustoimi	4031	
Yhteensä	8432	
Investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset yhteensä	8 432	

Välttämättömien investointien ennakoitu rahallinen arvo perustuu hyvinvointialueen esittämään arvioon.

Tarvittavan lainanottovaltuuden suuruus

Valmisteluryhmä esittää, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2025 olisi 47 208 000 euroa, missä lisäksi edelliseen muutospäätökseen on 8 432 000 euroa. Valtuuden suuruudessa on huomioitu Kanta-Hämeen hyvinvointialueen Riihimäen sairaalatontin kaupasta saama 2 926 296 euron myyntituotto. Kiinteistöjärjestelyt pienentävät hyvinvointialueen vuokravastuita ja parantavat hyvinvointialueen taloudellista asemaa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Hyvinvointialueelle asetettavat ehdot

Valmisteluryhmä esittää, että lainanottovaltuuden muuttamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

- Lainanottovaltuutta on mahdollista käyttää ainoastaan investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.

Muita näkökulmia

Nyt tehtävä päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta on muutospäätös suhteessa 6.2.2025 tehtyyn aiempaan päätökseen. Aiemman päätöksen mukaiset ehdot lainanottovaltuuden muuttamiselle säilyvät voimassa myös tämän uuden päätöksen jälkeen.

Hyvinvointialueen tulee toimittaa päivitetty investointisuunnitelma sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle hyvinvointialuelain 16 §:n mukaisesti hyväksyttäväksi.

Hyvinvointialuelain 115 § mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Hyvinvointialuelain 123 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos hyvinvointialueen lainanottovaltuutta muutetaan.

Helsingissä 1.9.2025

Merja Salmi

Antti Kuopila

Laura Honkonen

Petrus Kukkonen

VN/19364/2025-VM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihte: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 610 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>